YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

15 päivänä joulukuuta 2005 *

Yhdistetyissä asioissa C-151/04 ja C-152/04,

joissa on kyse EY 234 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka tribunal de police de Neufchâteau (Belgia) on esittänyt 16.1.2004 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 25.3.2004, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasioissa, joissa vastaajina ovat

**Claude Nadin,**

**Nadin-Lux SA** (C-151/04)

ja

**Jean-Pascal Durré** (C-152/04),

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit K. Schiemann, N. Colneric (esittelevä tuomari), J. N. Cunha Rodrigues ja E. Levits,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.2.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Durré, edustajanaan avocat J.-F. Cartuyvels,

— Belgian hallitus, asiamiehenään E. Dominkovits, avustajanaan avocat B. van de Walle de Ghelcke,

— Suomen hallitus, asiamiehinään T. Pynnä ja A. Guimaraes-Purokoski,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään C. White ja K. Manji, avustajanaan barrister P. Whipple,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Martin ja N. B. Rasmussen,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.5.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat EY 10, EY 39, EY 43 ja EY 49 artiklan tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty kahdessa rikosasiassa, joissa vastaajina ovat Claude Nadin ja Jean-Pascal Durré, jotka molemmat asuvat Belgiassa ja joita syytetään siitä, että he ovat rikkoneet Belgian lainsäädäntöä, jonka mukaan heillä on velvollisuus rekisteröidä Belgiassa ajoneuvot, jotka toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet yhtiöt, joissa he työskentelevät, ovat antaneet heidän käyttöönsä.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

*Yhteisön lainsäädäntö*

3 EY 10 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tästä sopimuksesta tai yhteisön toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi. Ne helpottavat yhteisön päämäärän toteuttamista.

Ne pidättyvät kaikista toimenpiteistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamista."

4 EY 39 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Turvataan työntekijöiden vapaa liikkuvuus yhteisössä.

2. Se merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva jäsenvaltioiden työntekijöiden syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan.

3. Yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka kansanterveyden vuoksi perustelluin rajoituksin se sisältää oikeuden:

a) hakea tosiasiallisesti tarjottua työtä;

b) liikkua tässä tarkoituksessa vapaasti jäsenvaltioiden alueella;

c) oleskella jäsenvaltion alueella työn tekemiseksi tämän valtion kotimaisten työntekijöiden työsuhdetta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti;

d) työsuhteen päätyttyä jäädä jäsenvaltion alueelle komission antamissa soveltamisasetuksissa säädetyin edellytyksin.

Tämän artiklan määräykset eivät koske julkishallinnon palvelussuhteita."

5 EY 43 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Jäljempänä olevien määräysten mukaisesti kielletään rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltion kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Myös

kielletään rajoitukset, jotka estävät jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita jäsenvaltion kansalaisia perustamasta kauppaedustajan liikkeitä, sivuliikkeitä ja tytäryhtiöitä.

Jollei pääomia koskevan luvun määräyksistä muuta johdu, sijoittautumisvapauteen kuuluu oikeus ryhtyä harjoittamaan ja harjoittaa itsenäistä ammattia sekä oikeus perustaa ja johtaa yrityksiä, erityisesti 48 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä, niillä edellytyksillä, jotka sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaan koskevat sen kansalaisia."

6 EY 49 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jäljempänä olevien määräysten mukaisesti kielletään rajoitukset, jotka koskevat muuhun yhteisön valtioon kuin palvelujen vastaanottajan valtioon sijoittautuneen jäsenvaltion kansalaisen vapautta tarjota palveluja yhteisössä."

*Kansallinen lainsäädäntö*

7 Ajoneuvojen rekisteröinnistä 20.7.2001 tehdyn kuninkaan päätöksen (*Moniteur belge* 8.8.2001, s. 27031) 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Tätä päätöstä sovellettaessa tarkoitetaan

— —

27) kiinteällä toimipaikalla

— pysyvää ja todellista toimipaikkaa, jossa oikeushenkilöllä on kotipaikka tai keskushallinto tai jossa yksi tai useampi sen elimistä kokoontuu päätöksentekoa varten tai jossa sen taloudelliseen toimintaan tai toimialaan kuuluvaa toimintaa harjoitetaan taikka jossa yksi tai useampi luonnollinen henkilö edustaa tätä oikeushenkilöä sen nimissä tai sen lukuun."

8 Mainitun päätöksen 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Belgiassa asuvat henkilöt rekisteröivät 6 §:ssä tarkoitettuun ajoneuvorekisteriin ajoneuvot, jotka he aikovat ottaa käyttöön Belgiassa, vaikka kyseiset ajoneuvot olisi jo rekisteröity ulkomailla.

Belgiassa asuvana pidetään henkilöä, jonka osalta täyttyy jokin seuraavista edellytyksistä:

a) henkilö on rekisteröity belgialaisen kunnan väestörekisteriin;

b) henkilö on Belgian kaupparekisteriin tai käsityöläisrekisteriin rekisteröity luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö;

c) oikeushenkilöllä, jota ei ole rekisteröity Belgian kaupparekisteriin tai käsityöläisrekisteriin ja jonka perustamisesta säädetään kansainvälisessä, ulkomaisessa tai Belgian oikeudessa tai joka on perustettu niihin kuuluvien säännösten nojalla, on kiinteä toimipaikka Belgiassa siellä, missä ajoneuvoa hallinnoidaan tai käytetään.

2. Ulkomailla rekisteröityjen ja 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden käyttöönottamien ajoneuvojen rekisteröinti Belgiassa ei kuitenkaan ole pakollista, kun on kyse

— —

2) ajoneuvosta, jota luonnollinen henkilö käyttää ammattinsa harjoittamiseen, silloin, kun kyseinen ajoneuvo on rekisteröity ulkomailla sellaisen ulkomaisen omistajan nimiin, johon kyseinen henkilö on työsuhteessa; ajoneuvossa on pidettävä mukana arvonlisäveroviranomaisten antamaa todistusta [jäljempänä arvonlisäverotodistus]; valtiovarainministeriö vahvistaa ajoneuvon käyttöä koskevat yksityiskohtaiset ehdot."

9 Belgian veroviranomaisten hallinnollisen soveltamisohjeen nro 1/2000, joka on laadittu 3.5.2000 ja jonka otsikko on "Ajoneuvojen käyttö Belgiassa — Siirtämistä koskeva järjestelmä ja muuta kuin siirtämistä koskeva järjestelmä", 14 §:ssä todetaan seuraavaa:

"Tässä tarkoitettuja ajoneuvoja ovat kaikki moottoriajoneuvot, jotka eivät yritysajoneuvoina vastaa edellä olevaa 12 kohdan mukaista määritelmää. Kyse on muun muassa henkilöautoista, kaksikäyttöautoista, pienoislinja-autoista, maastoajoneuvoista jne.

Kun Belgiassa asuvat luonnolliset henkilöt käyttävät tällaisia ajoneuvoja ammattitarkoituksiin toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen työnantajansa määräyksestä, näihin ajoneuvoihin sovelletaan arvonlisäverolain 12 a §:n 2 momentin 7 kohdan perusteella muuta kuin siirtämistä koskevaa järjestelmää siltä osin kuin väliaikaisen maahantuonnin menettelyä voitaisiin soveltaa täysin tuontitullittomana, jos kyseinen ajoneuvo oli tuotu Belgiaan kolmannesta valtiosta. Belgiassa asuva työntekijä saa lisäksi käyttää tätä ajoneuvoa myös yksityiskäyttöön siltä osin kuin tämä yksityiskäyttö on ammattikäyttöön verrattuna luonteeltaan liitännäistä ja satunnaista ja siitä määrätään työsopimuksessa.

Näiden ajoneuvojen osalta on katsottava, että väliaikaisen maahantuonnin tuontitullittomuuden erityismenettelyä ja näin ollen muuta kuin siirtämistä koskevaa järjestelmää voidaan soveltaa ainoastaan, jos 15 §:ssä täsmennetyt tiukat edellytykset täyttyvät."

10 Tämän soveltamisohjeen 15 §:ssä luetellaan edellytykset, joiden on täytyttävä, jotta väliaikaisen maahantuonnin menettelyä sovelletaan, ja siinä todetaan muun muassa seuraavaa:

"— —

b) työnantajan on omistettava ajoneuvo. Vuokra-ajoneuvojen ja leasingajoneuvojen osalta viitataan kuitenkin edellä olevaan 9 §:ään;

— —

f) kun edunsaaja on yhtiön johtoon kuuluva henkilö (johtaja tai hallituksen jäsen), häneen voidaan soveltaa muuta kuin siirtämistä koskevaa erityisjärjestelmää ainoastaan, jos hän on työntekijän asemassa, ja näin ollen ainoastaan siltä osin kuin hän osoittaa, että hän on todellisessa alisteisuussuhteessa kyseiseen yritykseen nähden. Alisteisuussuhteen toteamisen osalta edellytetään, että yhtiön johtoon kuuluva henkilö osoittaa, että hän on sellaisen toisen yritystä edustavan henkilön [mandatée] tai sellaisen elimen (hallitus, johtokunta jne.) käskyvallan alainen, jolla olevaan johtoasemaan hän ei voi huomattavasti vaikuttaa. Erityisjärjestelmää ei voida missään tapauksessa soveltaa yhdenmiehenyhtiöihin, yhtiön perustajaosakkaisiin eikä pääosakkaisiin."

11 Mainitun soveltamisohjeen 9 §:n ensimmäisessä virkkeessä todetaan seuraavaa:

"Kun ulkomaalainen työnantaja antaa vuokra- tai leasingajoneuvon käyttöön Belgiassa asuvalle henkilölle/työntekijälle, johon voidaan soveltaa jäljempänä 14 ja 15 §:ssä kuvattua erityisjärjestelmää, tällä työntekijällä on mahdollisuus hakea todistusta kyseisissä pykälissä asetetuin edellytyksin ja säädettyjä muodollisuuksia noudattaen."

12 Belgiassa moottoriajoneuvoihin liittyvät verot ja maksut ovat suorassa yhteydessä rekisteröintiin. Rekisteröinnin yhteydessä ajoneuvosta peritään siten käyttöönottomaksu code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus -nimisen lain (tuloveroihin rinnastettavista maksuista annettu laki, jäljempänä CTA) 94 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla.

13 Kyseisessä säännöksessä säädetään seuraavaa:

"Valtiolle suoritetaan tuloveroihin rinnastettava maksu

1) henkilöautoista, kaksikäyttöautoista, pienoislinja-autoista ja moottoripyöristä, sellaisina kuin nämä ajoneuvot on määritelty moottoriajoneuvojen ja perävaunujen rekisteröintiä koskevassa lainsäädännössä ja siltä osin kuin kyseisissä ajoneuvoissa on tai niissä on oltava tämän lainsäädännön mukaisesti annettava muu rekisteröintitunnus kuin 'koeajo-', 'myynti-' tai väliaikainen rekisteröintitunnus, joka on muu kuin kansainvälinen rekisteröintitunnus."

14 CTA:n 99 §:n 1 momentissa säädetään tältä osin seuraavaa:

"94 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen osalta oletetaan, että ne on otettu käyttöön liikenteessä Belgiassa, kun ne on rekisteröity tai kun ne olisi pitänyt rekisteröidä tieliikennetoimiston ajoneuvorekisteriin."

15 CTA:n 21 §:ssä, jossa vahvistetaan ajoneuvoista perittävä tieliikennemaksu, säädetään seuraavaa:

"Maksun suorittamiseen on velvollisuus luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, joka mainitaan tai on mainittava rekisteröintitodistuksessa, niin kauan kuin ajoneuvo on tai sen on oltava rekisteröity tämän henkilön nimiin ajoneuvorekisterikeskuksen ajoneuvorekisteriin.

1 momentissa tarkoitettuja ajoneuvoja ovat henkilöautot, kaksikäyttöautot, hitaat kaksikäyttöautot, pienoislinja-autot, sairasautot, moottoripyörät, moottorikäyttöiset kolmipyörät, moottorikäyttöiset nelipyörät, pakettiautot, hitaat pakettiautot, veneenkuljetusperävaunut, asuntovaunut, asuntoautot, perävaunut ja puoliperävaunut, joiden sallittu enimmäispaino on enintään 3 500 kilogrammaa."

## Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymys

*Asia C-151/04*

16 Nadin on Belgian kansalainen ja asuu Belgiassa, mutta hän työskentelee Luxemburgissa hallituksen jäsenenä Nadin-Lux SA -nimisessä yhtiössä.

17 Hän joutui Belgiassa 21.3.2002 veroviranomaisten tarkastuksen kohteeksi kuljettaessaan ajoneuvoa, joka oli rekisteröity Luxemburgin suurherttuakunnassa ja jonka omisti Luxemburgiin sijoittautunut Credit Lease SA -niminen yhtiö.

18 Ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa käytävässä rikosoikeudenkäyntimenettelyssä hän on ilmoittanut, että ajoneuvon oli ostanut Nadin-Lux SA, että hän oli itse allekirjoittanut tilauslomakkeen ja että Crédit Lease SA oli maksanut ajoneuvon. Hänellä on noin 42 kuukauden mittainen leasingsopimus, joka tuli voimaan tammikuussa 2000.

19 Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyn päätöksen liitteenä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee myös, että asianomainen henkilö on hakenut arvonlisäverotodistusta, mutta sitä ei myönnetty hänelle sillä perusteella, että hän hoiti hallituksen jäsenen tehtäviä yhtiössä, jonka palveluksessa hän on.

20 Häntä moititaan siitä, että hän käytti 21.3.2002 ammattinsa harjoittamiseen ajoneuvoa, joka on rekisteröity ulkomailla sellaisen ulkomaisen omistajan nimiin, johon hän on työsuhteessa, pitämättä ajoneuvossa arvonlisäverotodistusta.

21 Nadin väittää, että häntä on pidettävä työntekijänä, johon sovelletaan yhteisön oikeutta.

*Asia C-152/04*

22 Durré on Belgian kansalainen ja asuu Belgiassa, mutta hän työskentelee Luxemburgissa Delisalade SA -nimisessä yhtiössä.

23 Hän joutui Belgiassa 15.3.2002 veroviranomaisten tarkastuksen kohteeksi kuljettaessaan ajoneuvoa, joka oli rekisteröity Luxemburgissa Delisalade SA:n nimiin.

24 Durré esitti tässä tarkastuksessa työnantajaltaan saamansa todistuksen, joka liittyi ajoneuvon käyttöön ja käyttötapoihin ja jollaista Luxemburgin sosiaalivakuutuselin edellyttää. Asianomaisen henkilön ja hänen työnantajansa välisen työsopimuksen mukaan työnantaja antaa hänelle käyttöön ajoneuvon, ja tätä ajoneuvoa voidaan käyttää liitännäisesti yksityistarkoituksiin. Durrélla ei ollut arvonlisäverotodistusta.

25 Delisalade SA oli alkujaan Durrén omistama yhdenmiehenyhtiö, ja siitä tuli vuonna 1997 osakeyhtiö, jossa asianomainen henkilö on vähemmistöosakas ja hallituksen jäsen.

26 Durréa moititaan siitä, että hän 15.3.2002 Belgiassa asuvana henkilönä laiminlöi sellaisen ajoneuvon rekisteröinnin, jonka hän aikoi ottaa käyttöön Belgiassa, vaikka tämä ajoneuvo oli jo rekisteröity ulkomailla.

27 Myös Durré on väittänyt, että häntä on pidettävä työntekijänä, johon sovelletaan yhteisön oikeutta.

28 Tässä tilanteessa tribunal de police de Neufchâteau päätti lykätä näiden kahden asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Ovatko ETY:n perustamissopimuksen 10, 39, 43 ja 49 artikla esteenä sille, että jäsenvaltio velvoittaa alueellaan asuvan työntekijän rekisteröimään siellä ajoneuvon, vaikka kyseinen ajoneuvo kuuluu hänen työnantajalleen, joka on toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautunut yhtiö, johon kyseinen työntekijä on työsopimussuhteessa mutta jossa hän on samanaikaisesti osakkeenomistajan, hallituksen jäsenen, päivittäisestä liikkeenjohdosta vastaavan yhtiön edustajan tai vastaavaa tehtävää hoitavan henkilön asemassa?"

## Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, ovatko EY 10, EY 39, EY 43 ja EY 49 artikla esteenä sille, että jäsenvaltio velvoittaa siellä asuvan työntekijän rekisteröimään tässä valtiossa työsuhdeajoneuvon, jonka on antanut hänen käyttöönsä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö, jonka palveluksessa hän on,

kun työntekijä, jonka asema perustuu työsopimukseen, on tässä yhtiössä myös joko osakkeenomistaja tai hallituksen jäsen taikka johtaja.

*Palkatun työntekijän ja itsenäisen ammatinharjoittajan ominaisuus*

30 Palkattuihin työntekijöihin sovelletaan EY 39 artiklaa, kun taas itsenäisiä ammatinharjoittajia koskee EY 43 artikla.

31 EY 39 artiklassa tarkoitetun työsuhteen olennainen tunnusmerkki on se, että henkilö tekee toiselle henkilölle tämän johdon alaisena tietyn ajan työtä ja saa siitä vastikkeeksi palkkaa, kun taas EY 43 artiklassa tarkoitettuna itsenäisenä ammattina on pidettävä sellaista ammattia, jota henkilö harjoittaa ilman alisteisuussuhdetta (ks. asia C-268/99, Jany ym., tuomio 20.11.2001, Kok. 2001, s. I-8615, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole sen määrittäminen, liittyykö pääasioihin alisteisuussuhde vai ei.

33 Koska kyseessä olevan lainsäädännön mukaan Belgiassa asuva palkattu työntekijä voi ilman rekisteröintivelvollisuutta käyttää Belgian alueella työsuhdeajoneuvoa, jonka on antanut hänen käyttöönsä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut työnantaja, on tarkasteltava sitä, onko tämän mahdollisuuden epääminen itsenäisiltä ammatinharjoittajilta ristiriidassa EY 43 artiklan kanssa.

*Itsenäisten ammatinharjoittajien vapaan liikkuvuuden rajoitusten olemassaolo*

34 Kaikilla henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevilla EY:n perustamissopimuksen määräyksillä on tarkoitus helpottaa yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisten kaikenlaista ansiotyön harjoittamista koko yhteisön alueella, ja kyseisten määräysten vastaisia ovat kaikki toimenpiteet, joilla voi olla epäsuotuisa vaikutus näihin kansalaisiin, kun he haluavat harjoittaa taloudellista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella (ks. asia C-464/02, komissio v. Tanska, tuomio 15.9.2005, Kok. 2005, s. I-7929, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Säännösten, joilla estetään jäsenvaltion kansalaista lähtemästä kotimaastaan ja käyttämästä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen tai tehdään siitä vähemmän houkuttelevaa, on siten katsottava rajoittavan tätä vapautta, vaikka näitä säännöksiä sovellettaisiin riippumatta kyseisten työntekijöiden kansalaisuudesta (asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok. 1995, s. I-4921, 96 kohta ja em. asia komissio v. Tanska, tuomion 35 kohta).

36 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut työsuhdeajoneuvojen, jotka on antanut Tanskassa asuvien työntekijöiden käyttöön toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut työnantaja, Tanskassa rekisteröimistä koskevan velvollisuuden osalta, että kyseisellä velvollisuudella rajoitetaan työntekijöiden vapaata liikkuvuutta (ks. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 46 ja 52 kohta). On selvää, että myös pääasioissa kyseessä olevan kaltaisella rekisteröintivelvollisuudella rajoitetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta siltä osin kuin tämä velvollisuus koskee itsenäisiä ammatinharjoittajia.

37 Kyseisellä velvollisuudella nimittäin rajoitetaan Belgiassa asuvien henkilöiden pääsyä itsenäisen ammatinharjoittajan työhön muissa jäsenvaltioissa, ja sillä voidaan siis saada nämä henkilöt luopumaan käyttämästä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

38 Toisin kuin Belgian hallitus väittää, rekisteröintivelvollisuudella rajoitetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta myös siinä tapauksessa, että toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö voi, vaikkei sillä olisi Belgiassa kiinteää toimipaikkaa, rekisteröidä yhtiön ajoneuvon Belgiassa omiin nimiinsä, jotta yhtiön johtoon kuuluvalla henkilöllä itsellään ei olisi velvollisuutta rekisteröidä sitä.

39 Tällaiset toimenpiteet voivat olla sallittuja ainoastaan EY 46 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti määrättyjen poikkeuksien nojalla tai jos niillä pyritään perustamissopimuksen mukaiseen, sallittuun tavoitteeseen ja jos niitä voidaan pitää perusteltuina yleistä etua koskevista pakottavista syistä. Lisäksi tällaisessa tapauksessa kyseessä olevan tavoitteen on oltava toteutettavissa kyseisiä toimenpiteitä soveltamalla, eikä soveltamisella saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. vastaavasti mm. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

*Henkilöiden vapaan liikkuvuuden rajoitusten perusteleminen*

40 Tiettyjä käsiteltävänä olevien asioiden kannalta merkityksettömiä poikkeuksia lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen verotusta ei ole yhdenmukaistettu. Jäsenvaltiot saavat siis vapaasti käyttää verotusvaltaansa ajoneuvojen alalla, kunhan ne tätä toimivaltaansa käyttäessään noudattavat yhteisön oikeutta (asia C-451/99, Cura Anlagen, tuomio 21.3.2002, Kok. 2002, s. I-3193, 40 kohta).

41 Edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Tanska annetun tuomion 75–78 kohdasta ilmenee, että jäsenvaltio voi työsuhdeajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä kantaa

veroa kyseisestä työsuhdeajoneuvosta, jonka toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö on antanut ensimmäisessä jäsenvaltiossa asuvan työntekijän käyttöön, kun tätä ajoneuvoa on tarkoitus käyttää vakinaisesti lähinnä ensimmäisen jäsenvaltion alueella tai kun sitä tosiasiassa käytetään vakinaisesti siellä.

42 Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, ovatko kyseessä olevat työntekijät käyttäneet heidän käyttöönsä annettuja ajoneuvoja tällä tavalla.

43 Mikäli näin ei ole, pääasioissa kyseessä olevan kaltainen rekisteröintivelvollisuus on ristiriidassa henkilöiden vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa, ja muun muassa Belgian hallituksen esillä olevissa asioissa esittämillä argumenteilla ei voida perustella tällaista velvollisuutta.

44 Ensinnäkin muun muassa edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Tanska annetun tuomion 80 ja 81 kohdasta ilmenee, että kun tämän tuomion 39 kohdassa mainitut edellytykset eivät täyty, rekisteröintimaksua ja näin ollen — pääasioissa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa — rekisteröintivelvollisuutta ei voida perustella tavoitteella taistella veronkiertoa vastaan.

45 Oikeuskäytännöstä ja erityisesti asiassa C-212/97, Centros, 9.3.1999 annetusta tuomiosta (Kok. 1999, s. I-1459, 24 kohta) ilmenee väärinkäytösten estämisen osalta, että jäsenvaltiolla on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin estääkseen sen, että jotkut sen kansalaiset yrittävät käyttää väärin perustamissopimuksessa luotuja mahdollisuuksia ja näin välttyä kansallisen lainsäädännön soveltamiselta, ja että yksityiset eivät saa käyttää yhteisön oikeussääntöjä väärin tai vedota niihin vilpillisesti.

46 Yleinen olettama väärinkäytöksistä ei kuitenkaan voi perustua siihen, että Belgiassa asuva itsenäinen ammatinharjoittaja käyttää kyseisen valtion alueella sellaista autoa, jonka on antanut hänen käyttöönsä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö, jossa hän työskentelee (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 67 kohta).

47 Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että EY 39 ja EY 43 artiklalla tarjotaan sama oikeudellinen suoja (asia C-363/89, Roux, tuomio 5.2.1991, Kok. 1991, s. I-273, 23 kohta).

48 Luotettavan tunnistamisen tarpeellisuutta koskevan argumentin osalta on syytä todeta, että sillä, että ajoneuvot, jotka kuuluvat toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille yhtiöille, on rekisteröitävä näiden ajoneuvojen omistajien luotettavan tunnistamisen takaamiseksi, ylitetään se, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Vaikuttaa nimittäin siltä, että koska kaikissa jäsenvaltioissa on käytössä ajoneuvojen rekisteröintijärjestelmä, ajoneuvon omistajan tunnistaminen on mahdollista, olipa kyseessä oleva ajoneuvo rekisteröity missä jäsenvaltiossa tahansa.

49 Liikenneturvallisuutta koskevan argumentin osalta on todettava, että liikenneturvallisuus on yleistä etua koskeva pakottava syy, jolla henkilöiden vapaan liikkuvuuden rajoittaminen voidaan perustella (ks. em. asia Cura Anlagen, tuomion 59 kohta).

50 Kuitenkin silloin, kun moottoriajoneuvo on katsastettu yhdessä jäsenvaltiossa, vastaavuuden ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteesta, josta säädetään moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/96/EY (EYVL 1997, L 46, s. 1) 3 artiklan 2 kohdassa, seuraa, että kaikkien muiden jäsenvaltioiden on tunnustettava tällaisesta katsastuksesta annettu todistus, mutta tämä ei estä näitä valtioita edellyttämästä lisätestejä ajoneuvon

rekisteröimiseksi niiden alueella siltä osin kuin kyseinen todistus ei jo kata kyseisiä testejä (em. asia Cura Anlagen, tuomion 62 kohta).

51 Vaikka yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että lisätestit ovat mahdollisia ajoneuvon rekisteröimiseksi jäsenvaltion alueella siltä osin kuin katsastustodistus ei jo kata kyseisiä testejä, kyseessä olevasta Belgian lainsäädännöstä ei ilmene, että rekisteröintivelvollisuudella pyritään toteuttamaan tämä liikenneturvallisuuteen liittyvä tavoite.

52 Ympäristöpolitiikkaa koskevan argumentin osalta edellä mainitussa asiassa Cura Anlagen annetun tuomion 68 kohdasta ilmenee, että tähän tuomioon johtaneessa asiassa kyseessä olleen kaltaisella verolla voi olla yleisen edun mukainen tarkoitus eli se, että paljon polttoainetta kuluttavien ajoneuvojen ostamisesta tai hallussapidosta tehdään vähemmän houkuttelevaa. Yhtäältä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei kuitenkaan ole selittänyt, miten ympäristöä voidaan suojella pääasioissa kyseessä olevan kaltaisella rekisteröintivelvollisuudella, ja toisaalta Belgian hallitus perustelee työsuhdeajoneuvon rekisteröintivelvollisuutta verotusta koskevilla tavoitteilla.

53 Kun yhtiön ajoneuvoa ei käytetä tämän tuomion 41 kohdassa mainituissa olosuhteissa, kyseessä oleva rekisteröintivelvollisuus ei ole perusteltu myöskään siinä tapauksessa, että itsenäinen ammatinharjoittaja voi käyttää hänen käyttöönsä annettua ajoneuvoa liitännäisesti yksityistarkoituksiin (ks. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 51 kohta).

54 Asiaa ei näin ollen ole tarpeen tarkastella EY 10 ja EY 49 artiklan osalta.

55 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että EY 43 artikla on esteenä sille, että pääasioissa kyseessä olevan kaltaisen ensimmäisessä jäsenvaltiossa voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaan kyseisessä jäsenvaltiossa asuva itsenäinen ammatinharjoittaja velvoitetaan rekisteröimään siellä ajoneuvo, jonka on antanut hänen käyttöönsä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö, jossa hän työskentelee, kun ajoneuvoa ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti lähinnä ensimmäisessä jäsenvaltiossa eikä sitä tosiasiassa käytetä siellä tällä tavalla.

## Oikeudenkäyntikulut

56 Pääasioiden asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**EY 43 artikla on esteenä sille, että pääasioissa kyseessä olevan kaltaisen ensimmäisessä jäsenvaltiossa voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaan kyseisessä jäsenvaltiossa asuva itsenäinen ammatinharjoittaja velvoi-**

**tetaan rekisteröimään siellä ajoneuvo, jonka on antanut hänen käyttöönsä toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö, jossa hän työskentelee, kun ajoneuvoa ei ole tarkoitus käyttää vakinaisesti lähinnä ensimmäisessä jäsenvaltiossa eikä sitä tosiasiassa käytetä siellä tällä tavalla.**

Allekirjoitukset